Dzisiaj 4 strony

Wydanie poranne

Cena 15 groszy

KURJER POZNAŃSKI

wychodzi dwa razy dziennie

w wydaniu porannem i wydaniu wieczornem, — w niedziele i święta tylko wydanie poranne, — natomiast w dni poświąteczne tylko wydanie wieczorne.

Odpowiedzialni kierownicy działów: kultury i sztuki Witold Noskowski, gospodarczego i giełdowego dr. Marjan Chełmikowski, za inne działy odpowiada Edmund Rakowski, za ogłoszenia i reklamy Antoni Leśniewicz, wszyscy w Poznaniu.

Dyrektor wydawnictwa: Roman Leitgeber

Wydawnictwo Sp. Akc. Drukarnia Polska w Poznaniu, św. Marcin 70

Redaktor Bohdan Jarochowski

Nr. 73

Poznań, piątek dnia 14 lutego 1930

Rok XXV

Nowy podział administracyjny państwa

Warszawa, 14. 2. (Tel. wł.) Prace komisji nad usprawnieniem administracji idą w kierunku podziału państwa na większe terytorjalnie niż dotąd województwa i jest tendencja skasowania województw tarnopolskiego, nowogródzkiego i białostockiego.

Zakończenie prac spodziewane jest w kwietniu. (w)

Dywidenda Banku Polskiego

Warszawa, 14. 2. (Tel. wł.) Walne zgromadzenie akcjonarjuszy Banku Polskiego uchwaliło dywidendę w wysokości 20 zł od akcji. (w)

Kiedy nastąpi ogłoszenie?

Warszawa, 13. 2. (AW.) Uchwalona przez Senat w brzmieniu Sejmu ustawa o ochronie wyborów przed nadużyciami urzędników oraz ustawa o „Dzienniku Ustaw" nie schodzi z porządku dziennego kuluarów. M. in. zadawane jest pytanie, kiedy nastąpi ogłoszenie tych ustaw przez Prezydenta.

Wieczorna prasa sanacyjna zwraca uwagę, że art. 44 konstytucji głosi: „Prezydent Rzplitej podpisuje ustawy wraz z odpowiednimi ministrami i zarządza ogłoszenie ich w „Dzienniku Ustaw R. P." lecz nie zawiera ścisłego terminu, kiedy ogłoszenie to ma nastąpić.

Proces o zdradę stanu

Sosnowiec, 13. 2. (PAT.) Dzisiaj w 3-cim dniu procesu przeciwko członkom P. P. S. - lewicy sąd przesłuchiwał dalszych kilku oskarżonych, którzy zaprzeczali, jakoby prowadzili działalność wywrotową w Polsce oraz jakoby byli w kontakcie z Sowietami.

Następnie zeznawali świadkowie oskarżenia: komisarz Gałkaniewicz ze Stanisławowa oraz aspirant policji Olearczyk z Krakowa, którzy potwierdzili tezę oskarżenia, że P. P. S. - lewica działa wspólnie z partjami wywrotowemi.

Obrady Reichstagu

Berlin, 13. 2. (PAT.) Dzisiaj w trzecim dniu obrad Reichstagu nad projektem ustaw, związanych z umową haską, zainteresowanie dyskusją w porównaniu z poprzedniemi dniami zmalało, na co wskazuje minimalna ilość obecnych na sali posłów.

Poseł komunistyczny Stecker w gwałtownych słowach zaprotestował przeciwko zapoczątkowanej przez Watykan akcji w obronie Chrześcijan na obszarze Rosji sowieckiej. Proces berliński przeciwko fałszerzom czerwońców i rewelacje socjalistycznego „Vorwaertsu" o subwencjonowaniu organu centralnego niemieckiej partji komunistycznej przez ambasadę sowiecką w Berlinie, są to — zdaniem pos. Steckera — etapy przygotowań do koncentrycznego ataku międzynarodowego kapitału przeciwko Rosji sowieckiej.

Po krótkich przemówieniach kilku posłów mniejszych partyj lista mówców została zamknięta.

Wszystkie projekty ustaw haskich odesłano do połączonych komisyj: budżetowej i spraw zagr. Reichstagu. Następne posiedzenie Reichstagu odbędzie się we środę, 19 bm.

Główny punkt ciężkości sytuacji przenosi się obecnie do obu wspomnianych komisyj oraz na rokowania pomiędzy rządem Rzeszy a stronnictwami koalicji rządowej w sprawie reformy finansów.

Pomnik, wystawiony w pobliżu Baltimore w Stanach Zjedn., dla uczczenia pamięci pierwszego człowieka Adama.

Śledztwo w sprawie manifestacji pułkownikowskiej

Deklaracja B. B.

Warszawa, 14. 2. (Tel. wł.) W uzupełnieniu doniesień o posiedzeniu komisji śledczej należy zacytować deklarację p. Podoskiego w imieniu BB.

Uważamy — mówił on, — że marsz. Józef Piłsudski jest tak wielką postacią w życiu Polski, że jakakolwiek cenzura jego urzędowych enuncjacyj przez jakiekolwiekbądź ciało zbiorowe czy osoby nie jest dopuszczalna.

Co się tyczy aktu, danego nam do przejrzenia (pismo p. Piłsudskiego — uw. Red.), stwierdzamy, że jedynemi zwrotami, które przypuszczalnie obudziły w p. przewodniczącym komisji wątpliwości, czy akt ten może być in extenso odczytany, jest określenie p. marsz. Daszyńskiego jako warjata i ustęp, zarzucający mu kłamstwo. Natomiast akt ten zawiera ustalenie doniosłych okoliczności dla całokształtu sprawy, zdolnych przyczynić się do ich wyświetlenia.

Z tych wszystkich względów musimy nastawać na odczytanie tego aktu w całości, nie uznając również za dopuszczalne, aby akt ten był odczytany na posiedzeniu tajnem. (w)

Przebieg posiedzenia komisji

Warszawa, 13. 2. (PAT.) Na dzisiejszem posiedzeniu komisji do zbadania zajść w Sejmie w dn. 31 października r. z. przewodniczący p. Czetwertyński zapoznał członków komisji z korespondencją z min. spr. wojsk i Prezydjum Rady ministrów, przyczem oświadczył, że w wyniku tej korespondencji otrzymał sprawozdanie min. Piłsudskiego do Rady ministrów z dnia 7 listopada 1929. Ponieważ sprawozdanie powyższe zawierało w paru ustępach zwroty obraźliwe, przewodniczący uznał za właściwe zwrócić się do referenta p. Liebermanna, aby przedstawił członkom komisji tylko treść tego sprawozdania.

Następnie p. Liebermann zreferował pokrótce sprawozdanie min. Piłsudskiego.

Zkolei pos. Sławek zażądał odczytania sprawozdania min. Piłsudskiego w całości oraz wniósł, aby komisja zwróciła się do min. Piłsudskiego z prośbą o złożenie przed nią wyjaśnień w charakterze świadka.

Sprawozdawca p. Liebermann sprzeciwił się tym wnioskom, prosząc natomiast o przesłuchanie dodatkowych świadków.

Następnie wywiązała się dłuższa dyskusja na temat, czy sprawozdanie min. Piłsudskiego ma być odczytane w całości, czy też w części oraz czy ma być odczytane na posiedzeniu tajnem, czy jawnem. Na wniosek p. Liebermanna przewodniczący p. Czetwertyński zarządził przerwę, w czasie której poszczególni członkowie komisji mieli zapoznać się z treścią sprawozdania min. Piłsudskiego.

Po przerwie pos. Podoski w imieniu przedstawicieli klubu B. B. w komisji złożył oświadczenie, stwierdzające, że marsz. Piłsudski jest tak wielką postacią w życiu Polski, że jakakolwiek cenzura jego enuncjacji nie jest dopuszczalna oraz zwracające uwagę, że sprawozdanie marsz. Piłsudskiego zawiera ustalenie doniosłych okoliczności dla całokształtu sprawy, zdolnych przyczynić się do ich całkowitego wyświetlenia. Z tych względów klub B. B. musi nastawać na odczytanie tego aktu w całości, nie uznając również za dopuszczalne, aby akt ten był odczytany na posiedzeniu tajnem.

Ponieważ w oświadczeniu p. Podoskiego przytoczone zostały zwroty, zawarte w sprawozdaniu min. Piłsudskiego ,przewodniczący komisji, uważając to za nielojalność w stosunku do swej osoby oraz jako votum nieufności dla niego jako przewodniczącego, złożył powierzony sobie mandat.

Nad deklaracją i oświadczeniem przewodniczącego wywiązała się dyskusja, w której toku p. Liebermann w imieniu części członków komisji i p. Podoski w imieniu przedstawicieli BB. wyrazili zaufanie do osoby przewodniczącego, poczem p. Czetwertyński cofnął swą rezygnację.

Następnie dyskutowano nad tem, czy sprawozdanie ma być odczytane in extenso, czy w myśl propozycji p. Liebermanna z opuszczeniem ustępów drażliwych. W dyskusji tej brali udział pp. Kozłowski, Wrona, Chrucki, Podoski, Liebermann i Balicki.

Przewodniczący stwierdził znaczne różnice zdań w sprawie odczytania sprawozdania i zauważył, że sprawozdanie to ma charakter wysoce urzędowy, jest bowiem sprawozdaniem jednego z ministrów do Rady Ministrów. Niemniej stawia ono osoby wysoko w państwie postawione w niewłaściwem świetle. Przewodniczący wyraża przekonanie, że ogłoszenie treści sprawozdania jest niepożądane. Następnie wobec kategorycznego żądania odczytania sprawozdania składa mandat przewodniczącego.

Zkolei poddano pod głosowanie wniosek B. B. o odczytanie sprawozdania min. Piłsudskiego w całości. Wniosek ten upadł większością 5 głosów przeciwko 3.

W związku z wynikiem głosowania p. Sławek złożył oświadczenie, że wobec tego on i jego koledzy z klubu B. B. W. R. nie mogą nadal brać udziału w pracach komisji.

Wybór „Miss Europy"

(Od własnego korespondenta.)

Paryż, w lutym.

Przez rzęsiście oświetloną galerję wchodzi na salę przyjęć dziennika „Jounarl" dziewiętnaście ambasadorek piękności, kandydatek do berła estetycznego Europy.

Pełna uroku „miss Grecja" w przepięknej toalecie ze srebrnej lamy przesuwa się majestatycznie, jak gdyby świadoma swego powołania; „miss France" przewyższa wszystkie swą postawą; „miss Italia" wywołuje ogólny podziw: jest to jasna, niemal że płowa blondynka o cudnych oczach, istny kwiat egzotyczny Neapolu; „miss Polonia" kroczy poważnie, darząc obecnych swym czarującym uśmiechem; „miss Belgja", niezmiernie zgrabna, jest otulona zieloną gazą; „miss Holandja" robi wrażenie jakiejś delikatnej rośliny, osłoniętej śnieżystą toaletą. Wszystkich oczywiście nie sposób wymienić. Zresztą należy stwierdzić, że kilka z pomiędzy nich nietylko nie były pięknemi, lecz ani nawet ładnemi.

Gdy wreszcie dziennikarze i rysownicy zapoznali się bliżej z tą żywą galerją obrazów, jury, złożone z malarzy, rzeźbiarzy i estetów, zaczęło powoływać je kolejno przed swój trybunał. Każdy zaś egzaminator na specjalnej kartce papieru stawiał potrójne stopnie, odnoszące się do piękności, postawy i wyrazu twarzy. Dziennikarze również nie próżnowali, stawiając swe prognostyki, zupełnie tak samo jak w czasie jakiegoś kryzysu ministerjalnego. Każdy miał swoją kandydatkę. W rachubę wchodziły nawet sympatje polityczne, lub też pewne urazy; przedstawiciele

Turcji trochę zazdrosnem okiem oceniali Grecję, Jugosłowianie — Włochy Do żadnego jednak incydentu dyplomatycznego nie doszło

Przydługie nieco oczekiwanie starano się skrócić rozmowami.

Dwukrotnie już dostałam u nas nagrody — mówi „miss Italia", — raz nawet specjalnie za ładny uśmiech.

„Miss Polonia", otoczona szeregiem admiratorów, informowała ich zupełnie poprawną francuszczyzną, iż oddaje się specjalnie sztuce a przedewszystkiem lubi śpiew i teatr, co jednak nie przeszkadza, że również z zamiłowaniem uprawia cały szereg sportów Dużo zresztą podróżowała Przyznaje się jednak zupełnie szczerze, że jest przejęta i wzruszona

„Miss Czechosłowacja" zwierza się z westchnieniem:

— Kandydowanie do palmy piękności nie jest bynajmniej synekurą; na nic nie mamy czasu, nawet wyspać się nie zawsze można a o zwiedzeniu Paryża dotąd nie było mowy

Jej interlokutor, dziennikarz, pociesza ją:

— Jesteście panie, podobnie jak my, męczenniczkami!

„Miss Belgja" wyznaje, iż chciałaby wyjść zamąż; „miss Grecja" natomiast, że nigdy dotąd o tem nie myślała. W konkursie tym wzięła udział zupełnie przypadkowo, znajdując się w teatrze, w chwili gdy dokonywany był w Atenach wybór.

Ale oto wygalowany portjer, broniący jak Cerber drzwi, prowadzących do przybytku, w którym obraduje jury, donośnym głosem woła: — Miss Grecja!

Wzywają ją już poraz szósty Pomiędzy kandydatkami jak również towarzyszącemi im mamusiami i tatusiami zaniepokojenie wzrasta. Adwokat Batycki z pieczołowitością czuwa nad panną Zofją i jest bardziej od niej zdenerwowany. Matka „mis Niemiec" spaceruje ciężkim krokiem i oświadcza swej przyjaciółce, że dałaby 50 marek, aby tylko mogła spokojnie spędzić wieczór

Dla skrócenia oczekiwania, dyrekcja „Journal'a" zaprasza na kielich szampana . Wkrótce potem dowiadujemy się, że wybór jest bliski, ponieważ wyeliminowano już szereg kandydatek i ostateczny „egzamin" ograniczono do sześciu miss. Do rzędu tych ostatnich należała również „miss Polonia". Zwycięskie berło piękności zdobyła, i to zupełnie słusznie, „miss Grecja", czyli panna Alicja Diplarakou", typ piękności klasycznej o regularnych, subtelnych rysach, ciemnej cerze, długich włosach a wyrazie twarzy, pełnym wschodniej tajemniczości.

„Miss Europa", weszła na salę niezmiernie wzruszona, oznajmiając, iż jest bardzo szczęśliwa; uważa jednak, że miała cały szereg niebezpiecznych konkurentek. Dała się sfotografować na wszystkie strony, ale widocznie była zmęczona, gdyż wkrótce uprowadzono ją, aby po minionych emocjach mogła nieco odpocząć.

Tymczasem o zapadłym wyroku dowiedziały się inne „miss". Na ich twarzach malowało się dużo rozczarowania i smętku Jedna z nich zawiedzione swe nadzieje sformułowała po kobiecemu:

— Greczynka wybór swój zawdzięcza naturalnie pięknej toalecie!

Tłum, zebrany na ulicy, entuzjastycznie oklaskiwał wszystkie „miss". Oblężenie redakcji było tak wielkie, iż przez dobrą chwilę ruch uliczny musiał być nawet wstrzymany Wreszcie ruszył orszak „miss", przedstawiający istną mozajkę, jeżeli nie piekności, to w każdym razie młodości i uroku, a ta bodaj więcej od pierwszej warta. Ib.

Głód w Sowietach

Beznadziejna sytuacja na rynku aprowizacyjnym — Ponure perspektywy — Wywłaszczanie chłopów

Moskwa, 13. 2. (PAT.) Kryzys aprowizacyjny, panujący w Rosji sowieckiej już od dłuższego czasu, przybrał ostatnio wyjątkowo ostrą formę. Na rynku brak zupełnie nabiału a w dostawie mięsa, jarzyn i ryb istnieją duże trudności. Owoców niema zupełnie. Kierownictwo aparatu aprowizacyjnego przewiduje pogorszenie się sytuacji w najbliższym czasie.

Przewodniczący t. zw. „Miesojuza" Korniszyn wystosował przed paru dniami pismo do Centralnego Komitetu partji oraz do komisarjatu handlowego, stwierdzające, że sytuacja na rynku mięsnym przedstawia się katastrofalnie i że główne centra przemysłowe mogą wkrótce znaleźć się bez mięsa. Korniszyn prosi o wydanie specjalnych zarządzeń, które umożliwiłyby wypełnienie planu aprowizacyjnego dla większych środowisk przemysłowych.

Likwidacja prywatnej własności na wsi prowadzona jest obecnie w tempie forsownem. Wiadomości, nadchodzące codziennie do Moskwy, świadczą, że w szeregu rejonów wiejskich już całkowicie likwiduje się t. zw. kułaków, konfiskując ich mienie i wysiedlając ich wraz z rodzinami poza granice rejonu. Podobny los ma spotkać nową burżuazję w miastach

Walka z propagandą komunistyczną

Min. Henderson o sytuacji religijnej w Rosji sow. — Ambasada sowiecka w Berlinie subwencjonuje niemieckie pismo komunistyczne — Aresztowanie redaktorów „Rote Fahne" i „Hamburger Volksblatt" — Opieczętowanie lokalu organizacji komunistycznej

Londyn, 13 2. (PAT.) Min Henderson w odpowiedzi na zapytanie oświadczył w Izbie Gmin, że wiadomości, dotyczące sytuacji religijnej w Rosji wywołały wielkie zaniepokojenie zarówno w Anglji jak i w innych krajach Stanowi to przedmiot poważnych rozważań rządu Minister wątpi, czy przekazanie sprawy Lidze Narodów ułatwi jej rozwiązanie. W każdym razie rząd brytyjski wywrze cały swój wpływ, aby obronić zasadę swobody Ligi i prawo wykonywania praktyk religijnych

Berlin, 13 2 (PAT.) W związku z rewelacjami „Vorwärts'u", że centralny organ partji komunistycznej w Niemczech „Rote Fahne" otrzymuje stałe miesięczne subwencje od ambasady sowieckiej oraz sowieckiego przedstawicielstwa handlowego w Berlinie, ukazał się komunikat ambasady sowieckiej, zaprzeczający kategorycznie oświadczeniom dziennika socjalistycznego.

W odpowiedzi na to zaprzeczenie ambasady sowieckiej, „Vorwärts" w wydaniu popołudniowem, podtrzymując swe rewelacje, donosi, że delegat partji komunistycznej Niemiec, który niedawno prowadził pertraktacje w sprawie sprzedaży drukarni komunistycznych wyraźnie stwierdził, że zarówno ambasada sowiecka jak i przedstawicielstwo handlowe Sowietów w Berlinie abonują regularnie po 5.000 egzemplarzy „Rote Fahne".

Berlin, 13. 2. (PAT.) Na zarządzenie nadprokuratora Trybunału Rzeszy został dziś aresztowany pod zarzutem zdrady stanu odpowiedzialny redaktor komunistycznej „Hamburger Volkszeitung" Hofmann.

Berlin, 13. 2. (PAT.) W dniu wczorajszym policja berlińska aresztowała redaktora odpowiedzialnego berlińskiej „Rote Fahne" A. Hauswirtha.

Jest to w ciągu ostatnich 14 dni trzeci z kolei wypadek aresztowania odpowiedzialnego redaktora naczelnego organu niemieckiej partji komunistycznej.

Berlin, 13. 2. (PAT.) Dzisiaj policja berlińska opieczętowała lokal komunistycznej organizacji bojowej, która pod firmą t. zw. kartelu antyfaszystowskiej młodej gwardji w miejsce rozwiązanego czerwonego frontu komunistycznego rozwijała w Berlinie oraz na prowincji ożywioną działalność.

Skonfiskowano liczne dokumenty.

Choroba ambasadora Stanów Zjedn. w Warszawie

Nowy Jork, 13. 2 (PAT.) Z Montaria w Kalifornji donoszą, że mianowany niedawno ambasadorem Stan Zjedn przy rządzie w Warszawie p. Moore zaniemógł ciężko wskutek infekcji płuc i gardła i znajduje się w miejscowem sanatorjum Lekarze dopuszczają do chorego tylko najbliższe mu osoby. Oświadczają oni, że w ciągu 2 dni chory poddany będzie obserwacji, po której dopiero będzie można stwierdzić dokładnie stan choroby Stan chorego w ciągu ubiegłej doby był dość ciężki.

P Moore zamierzał zabawić w południowej Kalifornji czas dłuższy.

Nowy nuncjusz papieski w Berlinie

Berlin, 13. 2. (PAT.) Rząd Rzeszy ma udzielić w najbliższych dniach agrement nowemu nuncjuszowi papieskiemu w Berlinie, którym zamianowany został dotychczasowy nuncjusz w Budapeszcie Mrg. Orsenigo.

Rozruchy w Indochinach

Paryż, 13. 2. (PAT.) Do ministerjum kolonij donoszą z Tonkinu (Indochiny), że równocześnie z zajściami w Yenbay rewolucjoniści zaatakowali posterunek milicji w Hunghoa. Przy rozpędzaniu napastników oddział straży tubylczej musiał użyć broni palnej. Aresztowano 20 osób.

Według ostatnich doniesień, wypadki w Yenbay ograniczyły się do wystąpienia niewielkiej grupy strzelców, nie zaś, jak donoszono poprzednio, 2 kompanij. Ogółem aresztowano 25 cywilnych uczestników buntu i 26 strzelców. Podłożem zajść było wystąpienie rewolucjonistów cywilnych łącznie z grupą strzelców.

Obecnie w całym kraju panuje spokój.

Wybuch w tajnej gorzelni

Nowy Jork, 13 2. (Radjo wł.) W Brooklynie, na jednem z przedmieść Nowego Jorku nastąpił wybuch Detonacja była tak silna, że słyszano ją w dalekiej odległości W okolicy powylatywały wszystkie szyby Wybuch nastąpił w pewnym niezamieszkanym domu Policja wdrożyła natychmiast śledztwo, którego szczegóły nie są dotychczas znane.

30 dzieci, które w chwili wybuchu znajdowały się na dziedzińcu pobliskiej szkoły, odniosło rany od spadających cegieł i belek domu, który w czasie eksplozji uległ zupełnemu zniszczeniu.

Nowy Jork, 13 2 (Radjo wł.) Eksplozja, jaka dzisiaj nastąpiła w Brooklynie, wydarzyła się w tajnej przetwórni wódek, umieszczonej w niezamieszkanym domu

Według dalszych doniesień rany odniosło około 60 dzieci.

Awantury w Eggenburgu

Wiedeń, 13. 2. (PAT.) W miejscowości Eggenburg pod Gracem, która już z początkiem lutego była widownią strzelaniny pomiędzy Heimwehrą a socjalistami wczoraj w nocy znowu doszło do awantur na tle politycznem.

Przed lokalem, gdzie odbywało się zgromadzenie Heimwehry, zebrała się znaczna liczba jej przeciwników politycznych, którzy usiłowali wtargnąć do sali. Żandarmerja utworzyła kordon i musiała kilkakrotnie rozpędzać tłum bagnetami. Jeden z oddziałów Heimwehry, wracający ze zgromadzenia, został zaatakowany przez socjalistów i obrzucony kamieniami Członkowie Heimwehry odpowiedzieli strzałami, które jednak nikogo nie raniły.

Awantury trwały do 3-ej nad ranem.

Samochód

Zagadnienia nowoczesnej komunikacji
Technika — Praktyka — Kronika
Wydawnictwo: Drukarnia Polska S. A w Poznaniu, św. Marcin 70
Nr. 20 — 1930 — Egzemplarz tylko 30 groszy — 16 stron

Samochody z napędem na przednie koła, ich zalety i wady
z ilustracjami

MIECZYSŁAW JAROSŁAWSKI

ANDRZEJ SOPLICA

POWIEŚĆ

(Ciąg dalszy)

144)

Butrymowicz nie namyślał się:

— Już raz, a może nieraz powiedziałem, że jest to niepoprawny romantyzm polski A jeżeli się pan nie obrazi, powiem wyraźniej — ryzykowna donkiszoterja... No ale kto ma na to...

Jelower zaprotestował.

— Ja bym to nazwał fenomenalną zdolnością przystosowywania się do potrzeb chwili...

— A zatem businessem — konkludował Naftuła, wystawiając jak na pokaz swój piwny brzuszek.

— To się jeszcze pokaże — wtrącił sceptycznie ex-pułkownik Klim. — W tym kraju, gdzie na każdym kroku przyjaciele i nieprzyjaciele podstawiają nogi, nawet najlepszy interes kończy się często najgorzej.

— Pan myśli o swojej domenie i na zasadzie tego pan wysnuwa wnioski — wtrącił złośliwie Jelower. — Ale to było do przewidzenia, że rząd pana wpakuje.

— Rząd nie rząd, panie kochany — odciął się Klim. — Ale to, że szwaby dostają na konkurencje z nami poważne zasiłki pieniężne od swego banku niemieckiego; przetrzymują klęski, podbijają ceny i deprawują robotnika, a mnie nikt nie da! Ot co! A i pan — zwrócił się do Soplicy z lekką urazą — też płaci tym robotnikom takie ceny że im się już w głowach poprzewracało.

— Mnie się to kalkuluje — odparł sucho Soplica.

— Ha, ha, ha! — zatoczył się ze śmiechu Butrymowicz — kto ma dolary, temu się wszystko kalkuluje!

Stefan spostrzegł, że opinja jakoś rozwidla się, więc zagadnął jeszcze milczącego dotąd Krolca

— A pan jakiego jest zdania?

— Ja w postawionej przez pana tezie narazie nie mam określonego zdania, ponieważ, przyznam się szczerze — słyszałem tylko o cudach, dokonywanych przez pana Soplicę, ale sam ich nie znam. A zgodzi się pan z tem, że to rzecz skomplikowana...

— Nic łatwiejszego jak je poznać.

— Rzeczywiście! — podtrzymał bratanka Butrymowicz. — Mamy się plątać po tych piaskach bez celu, to lepiej obejrzyjmy to wszystko.

Krolec projekt poparł, a że i reszta panów — a tem chętniej panie — godzili się na propozycję, więc postanowiono nadać gremjalnej wycieczce dzisiejszej pożyteczny kierunek.

Baśka była zachwycona, a panna Kasia zdawała się promieniować cichą zachwytem swej ukochanej pupilki.

Jeszcze podczas obiadu Soplica dostał nadzwyczajny dodatek „Dziennika Portowego" i przeczytał w nim krótkie zaprzeczenie: pt. „Niedorzeczna plotka"

„Niedorzeczność plotki kursującej dziś na plaży każdy rozumny obywatel Polski może łatwo stwierdzić, gdy — 1) zechce przypomnieć sobie, kto mu tę złośliwą plotkę powierzył, 2) zechce się zastanowić nad tem, czy wobec kredytu dla takiej plotki w społeczeństwie polskiem firma Soplica i S-ka chciałaby i mogła nadal kontynuować rozbudowę wybrzeża polskiego, 3) zechce cierpliwie zaczekać, aż autor plotki zostanie zdemaskowany.

Po piórach poznacie szkodliwego ptaka".

Ogłoszenie!

5.000 dolarów nagrody otrzyma ten, kto w ciągu dnia jutrzejszego zgłosi nazwisko autora kursującej plotki, a dotyczącej działalności firmy Soplica i S-ka. Nagroda rejentalnie zagwarantowana Nr. 0736 u rejenta B. R. w Bydgoszczy.

Zarząd firmy and S-ka.

(Ciąg dalszy nastąpi)

KALENDARZYK

Piątek, 14 lutego 1930.

Słońce: wschód 7.12; — zachód 17.13; — długość dnia 9 godz. 51 min.
Księżyc: wschód 18.36; — zachód 8.09; — po pełni
Kal. rz.-kat.: Walenty; jutro Faustyna i Jowita.
Kal. słow.: Niemir; jutro Szczęsław.

Zebrania

Dziś o 18 Stowarzyszenie Urzędn. Komunalnych u p. Jarockiego, ul. Masztalarska 8a;
o 20 Koło Tow. Neofilologicznego w sali 19 Collegium Minus;
o 20 Kółko Naukowe Koła Absolwentów IV szkoły wydziałowej, w auli szkolnej;
o 20.30 Zw. Zaw. Automobilistów u p. Kasperkowej, ul. Kraszewskiego 16;
Jutro o 18 Tow. Ogródków Działkowych im. Tad. Kościuszki u p. Kasprzaka, ul. Kilińskiego;
o 19.30 Stow. Samopomocy Doraźnej w Domu Król. Jadwigi;
o 20 Tow. Przemysłowe (Rataje) w lokalu p. Przybeckiego;

Wykłady — odczyty

Dziś o 20 „Religja i obyczaj w Hiszpanji" wygł. ks. W. Kneblewski w Domu Król. Jadwigi;

Licytacje

Dziś o 9.30 al. Marcinkowskiego 32 (Sąd Okr.) — 50 ctr. makulatury;
o 11 ul. Strusia 9 — bufet;
o 11 ul. Prusa 2 — kanapa, umywalnia z płytą marm.;
o 11.30 Sew. Mielżyńskiego 5 — fortepian, urządzenie saloniku, jadalni i pokoju męskiego, dywany;
o 12.30 Św. Marcin 62 — mydło, woda kolońska;
o 13 ul. Wieżowa 10 — ubrania męskie;
o 14 Stary Rynek nar. ul. Wrocławskiej — 100 płaszczy damskich, 56 walów materjału na płaszcze;
o 14.30 Stary Rynek 44 — szafa;
o 16 ul. Wrocławska 4 — kanapa;
o 16 ul. Wieżowa 10 — 200 pasków rupturowych;
Jutro o 9.30 ul. Przemysłowa 1 — kanapa, stolik;
o 10 ul. Gnieźnieńska 1 — szyfonierka, lustro, zegar, obraz;
o 11 ul. Strusia 9 — kanapa, 12 krzeseł (w skórze);
o 11 ul. Poplińskich 10 — bufet, kredens, krzesła, stół, garnitur klubowy;
o 12 ul. Marsz. Focha 193 — bufet kuchenny;
o 13 ul. Marsz. Focha 50 — rozm. koszule;
o 14 ul. Pałacza nar. Marsz. Focha — szafa do narzędzi;
o 16 G. Wilda 85 — masz. do pisania, obuwie damskie;
o 16 G. Wilda 96 — 2 wagony drzewa;

Dziś występ Zygmunta Lisieckiego. W ostatniej chwili przypominamy, że dziś w piątek, dnia 14 lutego wieczorem o godzinie 8 w sali Domu Ewangelickiego, wystąpi znany pianista prof. Zygmunt Lisiecki. Bilety do nabycia u p. Szrejbrowskiego, ul. Gwarna 1, 20, wieczorem od godziny 7 przy kasie. zp 21 662

Teatr Wielki

DZIŚ — „Casanova" — opera Różyckiego.

Teatr Polski

DZIŚ — „Nad polskiem morzem".

Teatr Nowy

DZIŚ — „Ten, który zmienił nazwisko".

Niezwykły pomysł złodziejki

Na niezwykły pomysł wpadła pewna niewyśledzona dotychczas złodziejka.

Funkcjonarjusz taborów miejskich w Bydgoszczy Leon Zarzycki wysłał swą żonę na pewien czas do rodziców, zamieszkałych w Głuchowie w pow. chełmińskim. Pewnego dnia do Głuchowa przyjechała jakaś nieznajoma kobieta i, przedstawiwszy się za Helenę Krajczewską, opowiedziała rodzicom Zarzyckich, że syn ich został przejechany przez tramwaj i zmarł w szpitalu. Jednocześnie nieznajoma wyraziła gotowość pojechania do Bydgoszczy, aby wskazać stroskanym rodzicom szpital, w którym miały leżeć zwłoki tragicznie zmarłego ich syna. Następnego dnia, gdy rodzice Zarzyckiego i jego żona udali się na dworzec, nieznajoma wróciła do wsi pod pretekstem pozostawionej torebki i kluczy. Nie mogąc się doczekać jej powrotu, stroskani członkowie rodziny Zarzyckiego sami pojechali do Bydgoszczy, gdzie ku wielkiej swej radości zastali syna zupełnie zdrowego.

Jak się następnie okazało, w czasie pobytu Zarzyckich w Bydgoszczy złodziejka okradła mieszkanie ich w Głuchowie, w którem pozostały tylko małoletnie dzieci. (k)

Z komisyj sejmowych

Nowe prawa dla Żydów

Warszawa, 13 2. (PAT.) Na dzisiejszem posiedzeniu sejmowej komisji konstytucyjnej odbyło się 3-cie czytanie projektu ustawy o uchyleniu ograniczeń praw narodowościowych i wyznaniowych.

Referent pos. Liebermann oświadczył, że rząd zaproponował, aby 1-szy art. projektu zastąpić brzmieniem następującem:

Zawarte w przepisach prawnych, wydanych przed uzyskaniem państwowości polskiej, ograniczenia praw jak również przewilejów obywateli z tytułu pochodzenia, narodowości, rasy lub religji nie mają mocy obowiązującej, o ile są sprzeczne ze stanem prawnym, wynikającym z odzyskania państwowości polskiej, bądź też są niezgodne z postanowieniem konstytucji o równości obywateli wobec prawa, choćby takie przepisy wyjątkowe nie były uchylone wyraźnem postanowieniem ustawy.

Po dyskusji natury formalnej wicemin. sprawiedl. Sieczkowski zaproponował zmianę tytułu ustawy na następujący: „Ustawa o uchyleniu przepisów wyjątkowych, związanych z pochodzeniem, narodowością, rasą i religją obywateli Rzplitej".

W głosowaniu przyjęto zarówno nowy tytuł ustawy jak i art. 1 w redakcji rządowej. Art. 2 stanowi, że ustawa obowiązuje od dnia jej ogłoszenia. Art. 3 postanawia, że wykonanie jej porucza się prezesowi Rady min. w porozumieniu z właściwymi ministrami. Następnie przyjęto całą ustawę, poczem przystąpiono do sprawy rewizji konstytucji.

Sprawa rewizji konstytucji

Dyskusji ogólnej uchwalono nie przerywać, natomiast zamknięto listę mówców.

Pierwszy z nich, p. Czapiński podkreśla, że dotychczas zajmowano się głównie sprawą ustroju, poza tem jest jeszcze ważny dział praw obywatelskich i w dyskusji ta część winna być omówiona. Chodzi o sprawę własności, pracy, mniejszości narodowych, rewizji i szkoły. Mówca omawia kolejno te zagadnienia, podkreślając punkt widzenia P. P. S. i lewicy. Co do zagadnienia własności, to P. P. S., stojąc na stanowisku epoki przejściowej pomiędzy ustrojem kapitalistycznym i socjalistycznym proponuje formułę, że społeczeństwo przystosuje formę własności do nowych potrzeb, podda kontroli formy własności i obejmie pod swoją kontrolę tę własność prywatną i te przedsiębiorstwa, które do tego dojrzały. Co do spraw mniejszości narodowych p. Czapiński uważa, że przepisy są w tym kierunku niedostateczne i wypowiada się za autonomją terytorjalną, sprzeciwia się zaś utrakwizmowi. W sprawie religji P. P. S. stoi na stanowisku rozdziału Kościoła od Państwa. P. P. S. przeciwna jest szkole wyznaniowej. W dalszym ciągu mówca przeciwstawia się tezie, jakoby minister w Polsce nie mógł być innego wyznania, jak katolickiego. W zakończeniu oświadcza, że lewica stoi na stanowisku, że nauka winna być wolna od kontroli związków religijnych i że nauczanie religji powinno zależeć od uznania rodziców i opiekunów.

Następnie przewodniczący p. Makowski odroczył posiedzenie do jutra, zaznaczając, że dyskusja ogólna będzie jutro zakończona.

Potrzeby inwestycyjne PKP.

Warszawa, 13. 2. (PAT.) Dziś odbyło się posiedzenie sejmowej komisji komunikacyjnej, na którem min. komunikacji inż. Kühn wygłosił przemówienie, przedstawiające komisji globalny plan potrzeb inwestycyjnych PKP.

Według planu ministra potrzeby inwestycyjne P. K. P. tak w dziedzinie odbudowy zniszczeń wojennych jak i w dziedzinie usprawnienia istniejących urządzeń kolejowych i budowy nowych linij sięgają sumy 5.805 miljonów zł. Jest to 10-letni program inwestycyjny. Z ogólnej sumy 5 miljardów 805 miljonów 4 miljardy pochłonęłaby budowa objektów zniszczonych przez wojnę i modernizacja urządzeń kolejowych.

Następnie rozpoczęła się szczegółowa dyskusja nad przemówieniem ministra, w której zabierało głos kilku posłów.

Komisja przez usta przewodniczącego p. Sobolewskiego zwróciła się do ministra z prośbą o przesłanie komisji na piśmie referatu, który min. wygłosił, aby komisja mogła się zapoznać ze szczegółami tego planu inwestycyjnego.

Zamknięcia rachunkowe za r. 1923-24 — Dodatki dla funkcjonarjuszy państwowych

Warszawa, 13. 2. (PAT.) Na dzisiejszem posiedzeniu sejmowej komisji budżetowej pod przewodnictwem pos. Wyrzykowskiego przyjęto wniosek referenta pos. Zaczka w sprawie zatwierdzenia zamknięć rachunkowych za okres 1923-24 zgodnie z wnioskiem N. I. K.

Zkolei po referacie pos. Krzyżanowskiego uchwalono projekt ustawy w sprawie jednorazowego zasiłku dla funkcjonarjuszy państw., sędziów, prokuratorów, osób wojskowych oraz emerytów, wdów i sierot.

Komisja zmieniła w projekcie nomenklaturę „zasiłek" na „dodatek".

Przykład godny naśladowania

W ostatnim czasie odbyła się w Krakowie z inicjatywy i pod przewodnictwem woj. Kwaśniewskiego konferencja zainteresowanych przedstawicieli instytucyj i przedsiębiorstw w sprawie Międzynarodowej Wystawy Komunikacji i Turystyki w Poznaniu.

Konferencja, w której z ramienia Dyrekcji M. W. K. T. brał udział p. dyr. Moskalewski, uchwaliła powołać do życia na terenie Krakowa trzy sekcje: komunikacyjną, przemysłowo-handlową i turystyczną. Zadaniem wyłonionych komisyj jest zorganizowanie udziału Krakowa i województwa krakowskiego w Międzynarodowej Wystawie Komunikacji i Turystyki oraz zajęcie się propagandą na rzecz Wystawy.

Ze względu na pierwszorzędne walory turystyczne, jakie posiada Kraków i ziemia krakowska, szczególniejszą uwagę postanowiono zwrócić na odpowiednie zorganizowanie udziału Krakowa w sekcji turystycznej Wystawy.

Następnie — spodziewając się podczas Wystawy licznego napływu do Polski turystów zagranicznych — przedstawiciel Krakowskiej Dyrekcji Kolei oświadczył na podstawie wskazówek, otrzymanych z min. komunikacji, że kolej zorganizuje na czas Wystawy specjalne pociągi turystyczne, będzie udzielała turystom znacznych ulg kolejowych oraz dostarczy im specjalnych wagonów sypialnych, aby w razie braku pomieszczeń w hotelach mogli w tych wagonach nocować.

Przykład Krakowa jest ze wszech miar godny uznania.

Powołanie do życia tego rodzaju komitetów regjonalnych na terenie innych województw a zwłaszcza: poznańskiego, pomorskiego, śląskiego, białostockiego oraz st. m. Warszawy jest kwestją dni najbliższych.

Jubileuszowe uroczystości 50-lecia T. C. L.

Tegoroczne święto narodowe 3-go Maja zmieni się na wielką manifestację wdzięczności naszego społeczeństwa wobec tego rodzaju instytucyj jak Towarzystwo Czytelni Ludowych, które przygotowały grunt i stały się same fundamentem naszego Odrodzenia, w długotrwałych wysiłkach krzewienia ducha narodowego.

Jak się dowiadujemy czynione są wielkie przygotowania nad uroczystem obchodzeniem tak rzadkiego jubileuszu 50-lecia istnienia. Program jubileuszowego obchodu Towarzystwa Czytelni Ludowych w Poznaniu odbędzie się 11 maja i obejmie między innemi: mszę św., uroczysty pochód do sali uniwersyteckiej, w którym wezmą udział delegaci z Pomorza, Poznańskie i Śląska. Do pochodu dołączają się też byli słuchacze Uniwersytetów Ludowych TCL. W uniwersytecie, odbędzie się uroczysta akademja, mianowanie członków honorowych, wręczenie dyplomów i składanie darów na Dom Oświatowy w Katowicach, na Dom Jubileuszowy w Poznaniu i na nowy pomorski Uniwersytet Ludowy w Bolszewie.

Już obecnie może ozdobić każdy patrjota swą pierś śliczną jubileuszową odznaką emaljowaną, do nabycia w każdej z setnych i tysięcznych czytelń TCL. lub bezpośrednio w biurze TCL., Poznań, Fr. Ratajczaka 16.

Z Wyższej Szkoły Handl.

Wczoraj po południu delegacja Bratniej Pomocy Wyższej Szkoły Handlowej w Poznaniu w osobach pp. Moskaua, Bidzińskiego, Mertki, Pietrykowskiego i Lamberta wręczyła p. dr. Waschce dyrektorowi Izby przemysłowo-handlowej w Poznaniu, artystycznie wykonany dyplom członka honorowego Bratniej Pomocy Stud. W. S. H.

Wręczając powyższy dyplom, prezes Bratniej Pomocy Stud. W. S. H. p. Moskau podkreślił zasługi p. dr. Waschki około rozwoju organizacji jak również wskazał na pomoc okazywaną przez niego studentom W. S. H. (k)

Oszukańczy werbunek do Brazylji

W ostatnim czasie wykryto kilka wypadków nadużyć na tle werbunku wychodźców do Brazylji.

Z przesłanego do Polski pisma konsulatu polskiego w San Paolo w Brazylji wynika, że na terenie Polski i Litwy grasują agenci, którzy obiecują kandydatom na emigrantów „złote góry" i pobierają od nich wpłaty po 5 dolarów od osoby.

Jednym z takich oszukańczych agentów, grasujących zarówno w Polsce jak i na terenie Litwy, jest poszukiwany przez władze rzekomy kupiec M. Krogertas. Być może, że wspomniany oszust ma wspólników, lub też występuje pod innem nazwiskiem.

W każdym razie zalecić należy jaknajwiększą ostrożność wobec wszystkich podejrzanych agentów, zwłaszcza agentów emigracyjnych. (k)

Czego już nie kradną

Wczoraj w południe patrol policyjny spostrzegł na pl. Amunicyjnym grupę, złożoną z 15 ludzi, którzy kopali rowy, pragnąc się dostać do rur wodociągowych. Na widok policji banda porzuciła swą „pracę" i ratowała się szybką ucieczką.

Zachodzi podejrzenie, że była to szajka złodziejska, która zamierzała skradzione rury sprzedać. (z)

WIADOMOŚCI POTOCZNE

KRONIKA MIEJSCOWA

— * **Bal Bratniej Pomocy Stud. W. S. H.** Zbliża się koniec karnawału a wraz z nim koniec zabawy. Jedną z ostatnich okazyj zabawienia się jest bal Bratniej Pomocy Studentów Wyższej Szkoły Handlowej w Poznaniu, który odbędzie się w sobotę, dnia 22 bm. w salach Bazaru. Zapowiada się on jako pierwszorzędna atrakcja towarzyska w tegorocznym karnawale. Przyczyni się do tego niewątpliwie liczny udział społeczeństwa poznańskiego, zawsze żywo interesującego się sprawami młodzieży studenckiej. Komitet balowy dokłada starań, aby organizowany bal postawić na jaknajwyższym poziomie. Dochód z balu przeznacza zarząd na utworzenie funduszu zdrowotnego dla młodzieży akademickiej W. S. H.

Z WIELKOPOLSKI

— * **Bydgoszcz.** (Kradzież z włamaniem.) W Prużynie w powiecie bydgoskim włamano się w tych dniach do mieszkania wdowy Juljanny Nawrockiej i skradziono garderobę męską i bieliznę, wartości około 700 złotych.

— (Aresztowanie.) W tych dniach aresztowano Kazimierza Ziętkiewicza, z zawodu młynarza z Występu w powiecie bydgoskim, pod zarzutem kradzieży i oszustwa na szkodę p. Anastazji Ciechoniewskiej z Dąbrowy w powiecie chełmińskim. Ziętkiewicza odstawiono do więzienia sądowego w Bydgoszczy. (k.)

— * **Ostrów.** (Wykrycie sprawców kradzieży.) W tych dniach dopuszczono się w Ostrowie kradzieży części maszynowych w zabudowaniach p. Antoniego Glapy przy drodze Krotoszyńskiej. Sprawców kradzieży wykryto niebawem w osobach Tomasza Kubery, jego córki Heleny i Zygmunta Lisa, wszystkich z Ostrowa. Znaleziono też u nich części maszyn, potłuczone na drobne kawałki, celem sprzedania ich w handlu starem żelazem. Kubera, jako inicjatora kradzieży zatrzymano w areszcie, natomiast córkę jego i Lisa zwolniono jako małoletnich. (k)

Stronnictwo Narodowe

Koło św. Łazarz

Zebranie miesięczne Koła Stronnictwa Narodowego dzielnicy Łazarz odbędzie się dziś, w piątek, 14 lutego r. b o g. 8. wieczorem w sali Polskiego Związku Kolejowców, ul Spokojna nr 24.

Referat o aktualnych zagadnieniach politycznych wygłosi p. dyrektor Józef Kawecki.

Na zebranie to zaprasza wszystkich członków i sympatyków

Zarząd.

Koło Jeżyce

Miesięczne zebranie odbędzie się dziś, 14 b. m., o godz. 8-mej wieczorem w lokalu p. Tomikowskiego, ul. Szamarzewskiego nr. 18. Na porządku obrad referat p. red. Powidzkiego na temat:

Znaczenie polityczne naszego dostępu do morza

Szanownych członków i sympatyków niniejszem uprzejmie zapraszamy

Zarząd Koła Jeżyckiego.

SPORT

Narciarstwo

Bieg pań o mistrzostwo PZN, który miał się odbyć we czwartek w Zakopanem, przełożony został na sobotę. Z zawodniczek zagranicznych startować będzie p. Haenstowa z HDW (Czechosłowacja). — Dziś, w piątek odbędzie się bieg zjazdowy, do którego zgłoszonych jest 25 zawodników, m. in. Bonyast z HDW

(Tel. wł.) T. S.

Pięściarstwo

Znany olimpijczyk czeski, Hermanek walczył w Berlinie we czwartek po raz trzeci jako zawodowiec, ponosząc niespodziewanie sromotną porażkę. Mało znany Lipszczanin Gestaedt zknokautował Hermanka w 4 starciu. (Radjo.)

Piłka nożna

K. S. „Pogoń" przypomina swym członkom o nadzwyczajnem walnem zebraniu, które odbędzie się dziś o godzinie 18,30 w sali p. Modzelewicza przy ulicy Grunwaldzkiej naprzeciwko koszar 15-go pułku ułanów.

Życie organizacyjne

Roczne walne zebranie K. H. „Czarni" wybrało zarząd w składzie następującym: prezes: p. Gruszkiewicz; wiceprezes: p. Marchlewski; sekretarz: p. Szerbert; zast. sekr.: p. Różański; skarbnik: p. Golembiewski; gospodarz: p. Chmielewski; ławnicy: pp. Zieliński i Szerbert. Sekretarjat mieści się przy Górnej Wildzie nr. 28, II.

Z TEATRÓW

— * **Z Teatru Wielkiego.** Dziś, w piątek „Casanova". W sobotę, 15 bm. po raz drugi, gorąco przyjęta przez krytykę fachową i publiczność, która zapełniła teatr do ostatniego miejsca, opera Weinbergera „Szwanda dudziarz" z pp. Bojar - Przemieniecką, dr Roesslerówną, Karpackim (tytułowa), Perkowiczem i Romanowiczem; kapelmistrz dyr. Wojciechowski.

— * **Z Teatru Polskiego.** Dziś i jutro po raz 5 i 6 oklaskiwana codziennie przy otwartej kurtynie propagandowa komedja Józefa Rączkowskiego „Nad polskiem morzem", na której teatr jest szczelnie zapełniony. W niedzielę po południu po cenach zniżonych wypełniająca stale teatr do ostattnich miejsc najpiękniejsza bajka dla dzieci, Walewskiego „Kopciuszek". Wieczorowe przedstawienie wypełni nieśmiertelna komedja wielkiego repertuaru „Kupiec wenecki" Szekspira, na którą zjeżdża się młodzież z całej Wielkopolski.

— * **Z Teatru Nowego.** Dziś i dni następnych „Ten, który zmienił nazwisko", sztuka Edgara Wallace'a, która zdobyła sobie u nas wielkie powodzenie. Widz śledzi akcję sztuki w ciągłem napięciu, gubiąc się w domysłach nad rozwiązaniem zagadkowego splotu wypadków. — Powodzenie tej sztuki zawdzięcza się w wielkiej mierze doskonałej grze całego zespołu z pp. Haliną Cieszkowską i Chmurkowskim w rolach głównych — Barwna i pomysłowa reżyserja p. Bystrzyńskiego umiejętnie podkreśla sensacyjne momenty akcji.

Przedstawienie dla dzieci. W niedzielę po południu odegrana będzie bajka ze śpiewami i tańcami p. t. „Dziecię szęścia", pióra pani Wandy Trojanowskiej. Bajka ta cieszy się u naszych milusińskich wielkiem powodzeniem.

—

Dział gospodarczy

NOTOWANIA ZŁOTEGO:

Warszawa, 13. 2. (PAT.) Londyn zł za 1 f. szterl. 43,35; Nowy Jork za 100 zł 11,25; Praga za 100 zł wypłaty na Warszawę 377,60—379,60; Wiedeń za 100 zł czeki 79,45—79,73; Zurych za 100 zł 58,08; Berlin za 100 zł 46,725—47,125; wypłaty na Warszawę i Poznań 46,825—47,025; na Katowice 46,85—47,05; Gdańsk za 100 zł 57,66—57,81; wypłaty na Warszawę 57,63 do 57,78.

GIEŁDY PIENIĘŻNE

Kraków, 13. 2. (PAT.) Akcje: Chodorów bez kup. 142.

Lwów, 13. 2. (PAT.) Akcje: Bank Polski 182; Chodorów bez kup. 143,00 do 143,50; Gazolina 25,75; Tespy 96; 5-proc. pożyczka premj 79,50—80.

GIEŁDY TOWAROWE:

Warszawa, 13. 2. (PAT.) Zboże. — Groch polny 35—37; otręby pszenne Schale 16,50—17,50; średnie 13,50—14,50; kuchy lniane 34—35. Reszta notowań bez zmiany.

Lwów, 13. 2. (PAT.) Zboże. — Notowania bez zmiany.

Czy zapisałeś się na członka wspierającego Komitetu Floty Narodowej. Wkładka 1 zł rocznie. Conto P. K. O. 30.

Zapisz się

a spełnisz swój obywatelski obowiązek

Notowania dewiz z dnia 13 lutego 1930

Obsługa radjotelegraficzna P. A. T-icznej.

Dewiza	Stopa dyskont.	Parytet w złocie	Notowania za	w Warszawie	Gdańsku	Berlinie	Londynie	Nowym Jorku	Paryżu	Pradze	Zurychu	Wiedniu
Warszawa . . .	8	—	100 zł	—	57.63	46.8:5		11.25	—	377.60	58.07	79.4
Poznań	8	—	100 zł	—	—	46.825	—	—	—	—	—	—
Gdańsk	6	173,52	100 Gd gld	—	—	81.33	—	—	—	656.50	—	—
Berlin	6	212,34	100 R. M.	—	122.746	—	20.36	23.87	609.50	80'.37	123.72	169.27
Belgja	3½	123,94	100 belg.	—	—	58.295	34.89	13.93	356.75	—	72.21	98.76
Bukareszt . . .	9	172.—	100 l.	—	—	2.490	818.—	0.60	15.15	19.90	3.08	4.20
Budapeszt . . .	6½	155.90	100 pengo	—	—	73.12	27.83	17.48	—	5[illegible].60	90.60	123.[illegible]8
Holandja . . .	4	358.31	100 gld hol.	357.60	—	167.76	12.12	40.09	1023.50	—	207.80	284.17
Kopenhaga . .	5	238.88	100 k. d.	—	—	112. 3	18.16	26.76	—	—	138.72	189.65
Londyn . . .	4	43.38	1 funt szterl	43.36	25.02	20.347	—	4.86	124.15	163.98	25.19	34.47
Nowy York . .	4	8.91 41	1 dolar	8.90	—	418.45	486.21	—	25.53	33.[illegible]3	518.30	708.85
Paryż	3	172.—	100 fr. franc	34.94	—	16.39	124.15	3.91	—	132.14	20.29	27.75
Praga	5	180.62	100 k. cz.	—	—	12.385	164.18	2.[illegible]5	—	—	15. 3	20.97
Rzym	7	172.—	100 l	46.09	—	21.91	92.91	5. 3	133.60	176.47	27.12	37.11
Szwajcarja . .	3½	172.—	100 fr. szwajc	172.08	—	80.74	25.20	19.30	492.75	650.97	—	136.74
Sztokholm . .	4½	238.88	100 k. szw	239.15	—	112.22	18.13	26.42	6[illegible]5.—	—	138.95	190.—
Wiedeń	7	125.43	100 szyling	125.56	—	58.915	34.53	14.07	—	474.95	72.96	—

Cały Poznań wybiera się w sobotę 15 b. m.

na BAL MASKOWY

Pozn. Tow. Wioślarzy „TRYTON" T. z.

w salach Ogrodu Zoologicznego!

Pp 7,173

Atrakcja: Król cyganów przybędzie z świtą i własną orkiestrą:

Zaproszenia i przedsprzedaż biletów tylko u wiceprezesa F. Staszewskiego, ul. 27 Grudnia 5

Inwalidzi, wdowy i sieroty woj. poszukują pracy:

10 książkowych, 6 biurowych piszących na maszynie, 7 pomocników biurowych, 2 książkowych bilansistów, 9 kupców, 9 magazynierów, ekspedjent, 8 inkasentów, 40 woźnych, 40 portjerów, 28 stróży, 7 dozorców, 14 urzędników gospodarczych, 2 włodarzy, 9 leśników, 8 gajowych, 4 polowych, 2 strażników leśnych, 4 ogrodników z rodziną, zbożowiec, 2 kontrolerów mleka, 2 rewizorów mięsa i włosi, rzeźnik, 76 robotników, 4 stolarzy, 7 siodlarzy, 6 rymarzy, koszykarz, 2 tapicerów, cieśla, 2 kołodziei, garncarz, 2 ceglarzy, murarz, kierownik budowlany, dekarz, 2 kowali, 3 ślusarzy, 2 ślusarzy maszynowych, ślusarz samochodowy, 4 palaczy, 10 obuwników, destylator, przyuczony instalator, wierciarz, rzeźbiarz, powroźnik, elektrotechnik, 2 elektromonterów, 2 pomocników gastronomicznych, szachtmistrz, 2 tokarzy metalowych, maszynista, malarz, kalkulator, kuśnierz, służący - masażysta, krawiec, 13 robotnic, 14 pracownic, 3 wdowy do całodziennej pracy, 3 garderobianki, 6 posługaczek, dozorczyni, wdowa do uprzątania biur, kucharka, 2 krawcowe, 13 początkujących biurowych, 5 ekspedjentek, bufetowa, 3 biuralistki, 5 maszynistek, sekretarka, kasjerka, 7 uczenic biurowych, 5 uczenic do interesu, 4 uczenice krawieczczyzny, 2 uczenice fryzjerstwa, 2 chłopców do posyłek, 2 uczni drukarskich, uczeń elektromonter uczeń maszynista przedrukarz i 3 uczni biurowych

Zgłoszenia uprasza **Towarzystwo Pomocy Inwalidom Wojennym, Poznań,** Fredry 7, pokój 47 — Telefon 39-97

zw 21 739/a

Zarząd Gazowni Miejskiej w Śremie, ma do oddania większą ilość

koksu gazowego

po cenie zł 6,—za 100 kg. loco Gazownia wzgl. stacja załadowania. Przy regulacji gotówką udzielamy 5 proc. skonta.

Oferty uprasza się skierować do Zarządu Gazowni Miejskiej w Śremie. dw 414

Magistrat.

Kilku młodych ludzi

piszących biegle na maszynie oraz znających dobrze stenografję, znajdzie dobrą posadę. Wymagana jest znajomość języka niemieckiego. Szczegółowe oferty w obydwóch językach należy skierować do eksped. Kurjera Pozn. pod zw 21 719

PRZETARG PRZYMUSOWY

Nieruchomość położona **w Dolsku,** w powiecie śremskim w chwili uczynienia wzmianki o przetargu zapisana w księdze gruntowej Dolsk, tom I, wykaz l. 4, na imię **Joanny z Kowalskich Grześkowiakowej** i jej męża rzeźnika **Józefa Grześkowiaka w Dolsku,** zostanie **dnia 7 maja 1930, o godzinie 10 przed południem** wystawioną na przetarg w niżej oznaczonym Sądzie, pokój 16. nw 8051

Nieruchomość zapisano pod art. matrykuły podatku gruntowego 171 i pod nr. 5 księgi podatku budynkowego Oznaczenie katastralne: podwórze zabudowane numer karty 6, parceli 44, powierzchni 4 a 20 m², roczna wartość użytkowa mieszkania 750,— mk. lokali przemysłowych 74,— mk.

Wzmiankę o przetargu zapisano w księdze gruntowej, dnia 10. 12. 1929 r.

Śrem, dnia 1 lutego 1930 r.

Sąd Grodzki.

1 SPRZEDAŻE

Biały Tydzień

towar tylko doborowy ceny reklamowe. Jankowska Podgórna 10 Pw 9 085 5 146

Okazyjnie

antyczny salon brzozowy, dwa mahoniowe „Pałac Sztuki", Stary Rynek 78, pierwsze piętro.

Radjoaparat

8 lampowy pierwszorzędny, wspaniały odbiór selektywny, sprzedam. Semma. Wierzbięcice 26, I. piętro. Zapke, godzina 5—7. zdwp 99 974

Samochód

nowy sześciocylindrowy „Chevrolette" sprzedamy tanio lub zamienimy na mniejszy. Biuro Techniczno - Agrarne, plac Wolności 9. zdw 99 842

6 KAMIENICE

Kupię

kamienicę w Poznaniu z większą wpłatą. Oferty Kurjer Poznański zdp 99 994

14 DZIERŻAWY

Plac z bocznicą kolejową

szopy na stajnie, garaże, składnice, telefon zaraz wydzierżawię. Oferty Kurjer zdpw 99 719

24 NAUKA

Lekcje kroju

damskiego udziela wieczorem. — Zgłoszenia przyjmuje do 17. 2. Salon Mód J. Szymański, Wały Jana 9. zdpw 25 096

2 OŻENKI

Brunetka

sympatyczna, wysoka, inteligentna urzędniczka, dobrze sytuowana posiadająca trzypokojowe mieszkanie Poznaniu, pozna wyższego urzędnika, oficera, przemysłowca, kupca od 40 lat. Cel matrymonjalny Oferty Kurjer zdwp 25 067

27 SZUKA PRACY

Ogłoszenia do 30 słów dla poszukujących posady w tej rubryce obliczamy po jednej trzeciej cenie drobnych

Drogerzysta - pomocnik

młody, dyplomowany, dobry ekspedjent, zmieni posadę od 1 3. względnie później. Łaskawe zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego zdw 99 911

Córka

gospodarska posiadająca bardzo dobre świadectwa przyjmie posadę do wszystkiego od 15. tylko do lepszego domu Oferty Kurjer zdp 25 090

Szofer

z dziesięcioletnią praktyką, remont przeprowadza sam poszukuje posady. Zgłoszenia do Kurjera zdw 99 683

Kucharz

poszukuje posady. Borowicz. — Krosno, p. Mosina. zdw 99 553

Młodszy

pomocnik młynarski poszukuje posady od 15. II. lub 1. III. 1930 roku. Adr. Kazimierz Nowak, Lubasz, pow. Czarnków. zdw 99 913/14

Pielęgniarka

dla niemowląt i dzieci z kilkoletnią praktyką i dobremi świadectwami poszukuje posady zaraz względnie później. Zgłoszenia pod adr.: Wujkowa, Rawicz, Mickiewicza 118 c. zdw 99 694

Bufetowa

poszukuje posady, miejscowość obojętna Łaskawe zgłoszenia Kurjer zdw 99 713

Służąca

z gotowaniem do wszystkiego poszukuje posady zaraz. Oferty Kurjer zdw 99 681

Mistrz kołodziejski

z pomocnikiem i uczniem z własnemi narzędziami poszukuje od 1. 4. 30 posady. Pracował w jednem miejscu 10 lat. Zgłoszenia uprasza do cechmistrza p. I. Chendlarskiego w Stęszewie, pow. Poznań. zdw 99 635

Panienka

poszukuje posady do dzieci z szyciem. Oferty Kurjer zdw 99 734

Uczciwa

dziewczyna poszukuje posługi. — Oferty Kurjer zdw 99 732

82 WOLNE MIEJSCA

Zastępcy

losowi banków poszukiwani przez solidną polską instytucję bankową na wysoką prowizję i ewentualnie stałą pensję. Najnowszy system sprzedaży. Początkujących pouczamy. Oferty Lwów, skrytka pocztowa 227 nw 7 907

Dziewczę

do dzieci na popołudnie potrzebne. Lubojańskie, Wały Jagiełły nr. 22. rw 8675

Większe Przedsiębiorstwo elektrotechniczne

poszukuje natychmiast technika obeznanego z biurowością. Znajomość niemieckiego w piśmie i słowie pożądana pisanie na maszynie Remington konieczne. Zgłoszenia podaniem warunków do Kurjera Poznańskiego zdw 99 699

Przedpłata na luty 1930 r. **za oba wydania razem włącznie** tygodniowego dodatku ilustr. „Ilustracja Poznańska" i Nowiny Sportowe" w Poznaniu w eksped. zł 4.00. w agencjach w mieście zł 4.50. z odnoszeniem do domu w Poznaniu zł 4.70. z odnoszeniem przez pocztę poza Poznaniem miesięcznie zł 4.94 kwartalnie zł 14.80. pod opaską w Polsce zł 9.00. pod opaską w innych krajach zł 11.00. W razie wypadków spowodowanych siłą wyższą, przeszkód w zakładzie, strajków i t. p., wydawn. nie odpowiada za dostarczenie pisma a abonenci nie mają prawa domagania się niedostarczonych numerów lub odszkodowania.

Ogłoszenia na stronie 6-łamowej 30 gr. na stronie 4-łamowej przy końcu tekstu redakcyjnego 75 gr. na stronie czwartej 120 gr. na stronie drugiej 150 gr. przed wiadomościami potocznemi 240 gr od 1-łamowego milim. Ogłoszenia skomplikowane oraz z zastrzeżeniem miejsca 20% nadwyżki. Ogłoszenia do wydania porannego przyjmujemy do godz. 18.30 w nagłych wypadkach do godz. 22 u stróża do wydania wieczornego do godz. 10. w dni przedświąt. do godz. 9 przed południem. Drobne ogłoszenia wysokością ogłoszenia. powstałe wskutek matrycowania wydawnictwo nie odpowiada.

Telefony do Redakcji i Administracji: 4461, 1476, 3307, 3524, 4072, 2305, w niedziele, święta i nocą tylko 1476 i 3524 — P. K. O. Poznań, nr. 200 149.